

GIẢI CHI TIẾT

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 1

THPT CHU VĂN AN – HÀ NỘI

Câu 1: 1)

$$\begin{aligned}\cos 2x - 3 \cos x + 2 = 0 &\Leftrightarrow 2 \cos^2 x - 1 - 3 \cos x + 2 = 0 \Leftrightarrow 2 \cos^2 x - 3 \cos x + 1 = 0 \\ &\Leftrightarrow (\cos x - 1)(2 \cos x - 1) = 0 \\ &\Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = 1 \\ \cos x = \frac{1}{2} \end{cases} \\ &\Leftrightarrow \begin{cases} x = 2k\pi \\ x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi \quad (k \in \mathbb{Z}). \\ x = \frac{-\pi}{3} + 2k\pi \end{cases}\end{aligned}$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là: $S = \left\{ 2k\pi; \frac{\pi}{3} + 2k\pi; \frac{-\pi}{3} + 2k\pi \right\} (k \in \mathbb{Z})$.

2, $2 \sin^2 x - 3 \sin 2x + 6 \cos^2 x = 1$.

$$\Leftrightarrow 2 \sin^2 x - 6 \sin x \cdot \cos x + 6 \cos^2 x = \sin^2 x + \cos^2 x$$

$$\Leftrightarrow \sin^2 x - 6 \sin x \cdot \cos x + 5 \cos^2 x = 0$$

$$\Leftrightarrow (\sin x - \cos x)(\sin x - 5 \cos x) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = \cos x \\ \sin x = 5 \cos x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \tan x = 1 \\ \tan x = 5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + k\pi \\ x = \arctan 5 + k\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

Vậy tập nghiệm của phương trình là: $S = \left\{ \frac{\pi}{4} + k\pi; \arctan 5 + k\pi \right\} (k \in \mathbb{Z})$.

Câu 2: 1)

$$\sqrt{3} \cos 2x + \sin 2x = 2 \Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} \cos 2x + \frac{1}{2} \sin 2x = 1 \Leftrightarrow \cos \left(2x - \frac{\pi}{6} \right) = 1 \Leftrightarrow 2x - \frac{\pi}{6} = 2k\pi \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{12} + k\pi.$$

$$\text{Mà } x \in [-\pi; 2\pi] \text{ nên: } \Rightarrow S = \left\{ \frac{-11\pi}{12}; \frac{\pi}{12}; \frac{13\pi}{12} \right\}.$$

$$2) \text{ Ta có: } |f(x) + m| = 1 \Leftrightarrow \begin{cases} f(x) + m = 1 \\ f(x) + m = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} f(x) = 1 - m \\ f(x) = -1 - m \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 - m = \sqrt{3} \cos 2x + \sin 2x. \\ -1 - m = \sqrt{3} \cos 2x + \sin 2x. \end{cases}$$

$$\text{Đặt } 2x = t \Rightarrow t \in [0; \pi], \text{ khi đó ta có: } \begin{cases} \sqrt{3} \cos t + \sin t = 1 - m \\ \sqrt{3} \cos t + \sin t = -1 - m \end{cases}.$$

Do phương trình: $\sqrt{3} \cos t + \sin t = k$ chỉ có tối đa 2 nghiệm thuộc $[0; \pi]$ nên ta có 2 trường hợp sau:

TH1: Phương trình $\sqrt{3} \cos t + \sin t = 1 - m$ có 2 nghiệm; phương trình $\sqrt{3} \cos t + \sin t = -1 - m$ có duy nhất một nghiệm.

$$\text{Điều kiện để hai phương trình trên có nghiệm là: } \begin{cases} (1-m)^2 \leq 4 \\ (-1-m)^2 \leq 4 \end{cases} \Leftrightarrow -1 \leq m \leq 1.$$

$$\text{Khi đó ta có: } \sqrt{3} \cos t + \sin t = -1 - m \Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} \cos t + \frac{1}{2} \sin t = \frac{-1-m}{2}.$$

$$\Leftrightarrow \sin \left(t + \frac{\pi}{3} \right) = \frac{-1-m}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} t + \frac{\pi}{3} = \arcsin \left(\frac{-1-m}{2} \right) + 2k\pi \\ t + \frac{\pi}{3} = \pi - \arcsin \left(\frac{-1-m}{2} \right) + 2k\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

Để phương trình có một nghiệm duy nhất thuộc $[0; \pi]$ thì:

$$\Rightarrow \arcsin \left(\frac{-1-m}{2} \right) = \pi - \arcsin \left(\frac{-1-m}{2} \right) \Rightarrow \arcsin \left(\frac{-1-m}{2} \right) = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \frac{-1-m}{2} = 1 \Rightarrow m = -3.$$

Loại do không thỏa mãn điều kiện ban đầu.

TH2: Phương trình $\sqrt{3} \cos t + \sin t = 1 - m$ có 1 nghiệm; phương trình $\sqrt{3} \cos t + \sin t = -1 - m$ có hai nghiệm.

$$\text{Điều kiện để hai phương trình trên có nghiệm là: } \begin{cases} (1-m)^2 \leq 4 \\ (-1-m)^2 \leq 4 \end{cases} \Leftrightarrow -1 \leq m \leq 1.$$

$$\text{Khi đó ta có: } \sqrt{3} \cos t + \sin t = 1 - m \Leftrightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} \cos t + \frac{1}{2} \sin t = \frac{1-m}{2}.$$

$$\Leftrightarrow \sin\left(t + \frac{\pi}{3}\right) = \frac{1-m}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} t + \frac{\pi}{3} = \arcsin\left(\frac{1-m}{2}\right) + 2k\pi \\ t + \frac{\pi}{3} = \pi - \arcsin\left(\frac{1-m}{2}\right) + 2k\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

Để phương trình có một nghiệm duy nhất thuộc $[0; \pi]$ thì:

$$\Rightarrow \arcsin\left(\frac{1-m}{2}\right) = \pi - \arcsin\left(\frac{1-m}{2}\right) \Rightarrow \arcsin\left(\frac{1-m}{2}\right) = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \frac{1-m}{2} = 1 \Rightarrow m = -1 \text{ (Thỏa mãn)}$$

Vậy giá trị m để phương trình $|f(x) + m| = 1$ có đúng 3 nghiệm thuộc $\left[0; \frac{\pi}{2}\right]$ là: $m = 1$.

Câu 3:

a) Gọi số cần tìm có dạng \overline{abcd} ($a \neq b \neq c \neq d; a \neq 0$), do số đã cho chia hết cho 5 nên $d = 0$ hoặc $d = 5$.

TH1: Với $d = 0; a \leq 4$ thì khi đó có cách chọn a là 4; cách chọn b là 8; cách chọn c là 7. Khi đó số các số có thể lập được là: $4.8.7 = 224$.

TH2: Với $d = 0; a = 5$: Do số đó cần nhỏ hơn 5670 nên khi đó b sẽ nhỏ hơn hoặc bằng 6. Nếu $b < 6$ thì b sẽ có 4 cách chọn; c sẽ có 7 cách chọn.

Nếu $b = 6$ thì c sẽ có 4 cách chọn.

Khi đó số các số có thể lập được trong trường hợp này là: $4.7 + 4 = 32$.

TH3: Với $d = 5; a < 5$: Khi đó số cách chọn a là 4; cách chọn b là 8; cách chọn c là 7. Khi đó số các số có thể lập được là: $4.8.7 = 224$.

Vậy tổng số các số tự nhiên có 4 chữ số thỏa mãn bài toán là: $224 + 224 + 32 = 480$.

b) + Số cách chọn ra 5 học sinh mà không có nữ là: $C_6^5 = 6$.

+ Số cách chọn ra 5 học sinh mà có một bạn nữ là: $C_6^4 \cdot C_4^1 = 60$.

+ Số cách chọn ra 5 học sinh mà có hai bạn nữ là: $C_6^3 \cdot C_4^2 = 120$.

Tổng số cách chọn nhóm nhảy thỏa mãn yêu cầu bài toán là: $6 + 60 + 120 = 186$.

Câu 4:

a) Lấy $M(0;3) \in d$. Ảnh M' của M qua phép tịnh tiến là $M'(0+1;3-2) \Rightarrow M'(1;1)$

+ Đường thẳng d'/d nên d' có vtpt là $(3; -4) \Rightarrow$ Phương trình

$$d': 3(x-1) - 4(y-1) = 0 \Leftrightarrow 3x - 4y + 1 = 0$$

b) $(C): (x-1)^2 + (y-2)^2 = 16$ có tâm $I(1;2)$ bán kính $R = 4$

Ảnh của I qua phép vị tự là I' ta có:

$$\overline{EI'} = -2\overline{EI} \Rightarrow \begin{cases} x_{I'} - 1 = -2.0 \\ y_{I'} + 2 = -2.4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_{I'} = 1 \\ y_{I'} = -10 \end{cases} \Rightarrow I'(1; -10) \text{ là tâm của } (C')$$

Mặt khác (C') có bán kính là $2R = 8$ nên có phương trình $(C'): (x-1)^2 + (y+10)^2 = 64$

Câu 5: + Gọi $B(1-2b;b), D(m;n)$

+ Khi đó

$$\begin{cases} \overline{AB} = \overline{DC} \\ m^2 + n^2 - 2m - 4 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 1 - 2b + 3 = 1 - m \\ b + 1 = 3 - n \\ m^2 + n^2 - 2m - 4 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = 2b - 3 \\ n = 2 - b \\ (2b - 3)^2 + (2 - b)^2 - 2(2b - 3) - 4 = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} m = 2b - 3 \\ n = 2 - b \\ 5b^2 - 20b + 15 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = 1; m = -1; n = 1 \\ b = 3; m = 3; n = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} B(-1;1) \\ B(-5;3) \end{cases}$$